

P A R A D O X

MUSÍ ZACHRÁNIŤ VŠETKÝCH. KTO POMÔŽE JEMU?

M A R K L I P S K Y

PRE FANÚŠIKOV FILMŮ MARTĀN A GRAVITÁCIA

P A R A D O X

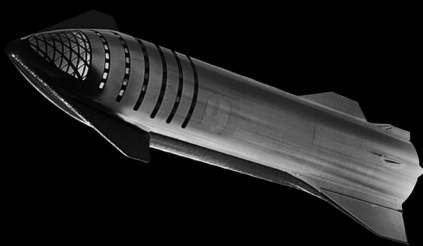
M A R K L I P S K Y

TATRAN

P A R A D O X

M A R K L I P S K Y

PARADOX JE REALISTICKÝ SURVIVAL SCI-FI TRILER Z BLÍZKEJ BUDÚCNOSTI, KTORÉHO DEJOVÁ LÍNIA JE ZALOŽENÁ NA BIZARNÝCH NÁSLEDKOCCH DILATÁCIE ČASU. ROZPRÁVAČOM PRÍBEHU JE MECHANIK RAZIACICH STROJOV, ČO SA PREBERÁ Z PRERUŠENÉHO UMELÉHO SPÁNKU A ZISŤUJE, ŽE HO ČAKÁ ÚLOHA, KTORÁ JE NAD JEHO SCHOPNOSTI, PRETOŽE MÁ ÚPLNE SÁM ZACHRÁNIŤ VESMÍRNU LOĎ CARNIVAL SKY, KTORÁ NEZNÁMO PREČO UVIAZLA NA JEDNOM KONKRÉTNOM MIESTE. NIE JE VŠAK ISTÉ, ČI PLAVIDLO POMOC SKUTOČNE POTREBUJE, ANI ČI SA V NEBEZPEČENSTVE NEOCITNE SÁM HLAVNÝ HRDINA, ALEBO DOKONCA CELÉ ĽUDSTVO. PRÍBEH JE PODANÝ PROSTREDNÍCTVOM PRVEJ OSOBY A NAPRIEK TOMU, ŽE SA ODOHRÁVA V ROZSAHU NECELÝCH DVOCH HODÍN, STIHNE SA, Z TROCHU NEZVYČAJNÉHO UHLA POHĽADU, POZRIEŤ NA ZÚBOK AJ MIMOZEMSKÉMU ŽIVOTU.

Mark Lipsky

PARADOX

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2024
ako 5471. publikácia a 153. zväzok edície Slovenská tvorba.

Vydanie I.

Prebal a väzbu navrhol a spracoval Peter Zentko.

Zodpovedná redaktorka Eva Melichárková

Jazykové redaktorky Beata Beláková, Ivana Fábryová

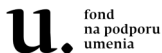
Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba AldoDesign, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

Publikáciu z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia.

All rights reserved.

Copyright © Mark Lipsky 2024

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2024

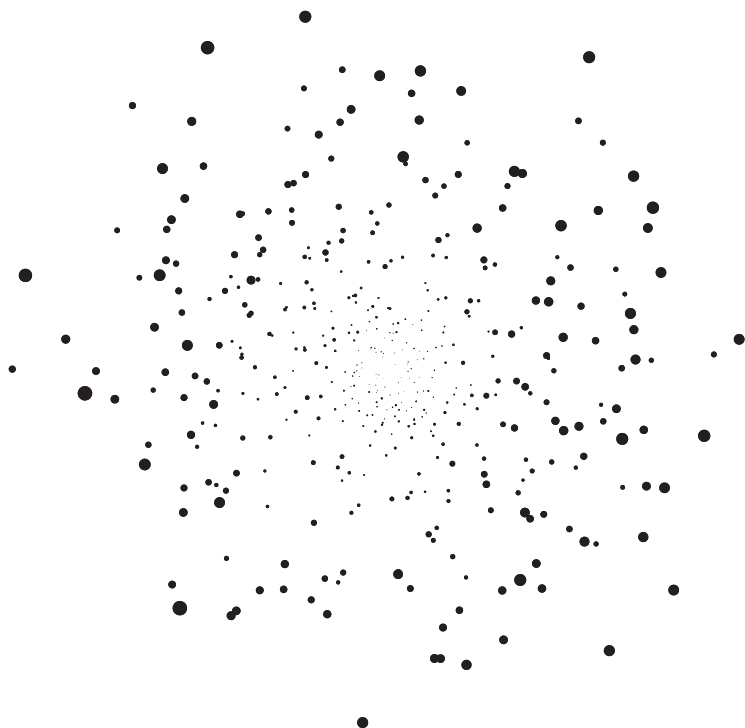
ISBN 978-80-222-1590-9

Milý čitateľ,

ak máš náhodou vyššie vzdelanie z oblasti teoretickej fyziky, astrofyziky alebo astrodynamiky, pristupuj, prosím, k tomuto textu zhovievavo, pretože jeho úlohou nie je súperiť s tvojimi vedomosťami ani ich spochybňovať, ale zabaviť ťa.

Autor

8 . M A R E C 2 0 5 4

Ked' sa niekde vzadu za čiernočiernou tmou začnú rozpíjať matne červené svetelné škrvny a hlboké ticho narušia krátke pravidelné zvuky – píp, píp, píp, píp, uvedomím si, že dýcham. Ani neviem, prečo som na to doteraz nepomyslel. Asi preto, že som nemyslel vôbec. Spal som. Alebo ešte stále spím? Uvidí sa, keď otvorím oči. Váham. Nie som si istý, či sa mi chce. Je mi zima, točí sa mi hlava a mám neodbytný pocit, že padám. Čo som to vlastne chcel? Otvoriť oči. Naozaj? Teda dobre.

Dvíham viečka, ale ide to sťažka. Ak ich nemám zlepené voskom, tak na nich musím mať niečo položené. Dúfam, že nie mince! Dofrasa! Nedokážem si síce vybaviť nič dôležité, a predsa z tých roztrúsených neurónov, čo sa mi v prázdnote lebky rozpínajú ako mračno hviezdneho prachu vo vákuu, vyhrabem spomienku na prievozníka do ríše mŕtvych. Má to niečo znamenať? To netuším. Ale predstava vyziabnutého starca, čo ku mne natŕča kostnaté prsty, ma vydesí dosť na to, aby som sa hádam dokázal aj postaviť. Keby som ležal. Lenže mne sa nezdá, že ležím. Padám. Môžem ležať aj padať súčasne? Kde vôbec som? A hlavne kto som?

Ale jedno po druhom. Zatiaľ mi musí stačiť, že vládzem otvoriť oči, aby som zistil, že červené svetlo, o ktorom som sa pred chvíľou zmienil, je v skutočnosti modré. Ak si na tú zvláštnosť neskôr spomeniem, určite prídem k záveru, že za zmenu jeho farebného odtieňa mohli len prekrvené viečka.

Hneď ako sa moje zreničky prispôsobia novým podmienkam, rozoznávam, že sa mi na dĺžku lakťa od tváre vznáša pred očami akýsi štvorec s obrysom tvoreným tenkou modrou linkou. Jeho plocha je azda len o odtieň či dva svetlejšia ako čiernota naokolo. Skutočným zdrojom slabého jasu je niekoľko riadkov žiarivo modrého textu a jednoduchej grafiky či animácie uprostred štvorca. Takže to je – zo všetkých síl sa snažím z tej zatuhnutej šedej hmoty vyžmýkať, čo sa dá –, áno, je to obrazovka. Výborne! Cesta na druhý breh Styxu sa odkladá. Hľadím zblízka na displej, ale chce to ešte trochu doladiť ohniskovú vzdialenosť, aby som jednotlivé písmená rozmazaného textu identifikoval. Našťastie to vyzzerá, že oči fungujú

úplne autonómne a zaostrenie zvládnú aj bez môjho vedomého pričinenia. Čítam.

INTRAVENOUS TRIZOLPILAMIN ADMINISTRATION SUSPENDED:

T + 3 hours 24 min

Pod oznamom, ktorého obsahom sa budem zaoberať, až keď budem mať k dispozícii aspoň nadpolovičnú mozgovú kapacitu, je ďalší text.

WAKE UP PROCESS: 98 %

A pod ním dlhá lišta, ktorá sa postupne zľava doprava plní dielikmi modrých pixelov, ako... no áno, ako pri sťahovaní súborov z internetu či ich kopírovaní z jednej mechaniky na druhú. Číselný údaj sa rýchlo mení. Teraz chýba už len stotina. Žmurknem. Zaznie krátky syntetický akord, číslo za dvojbodkami zmizne a nahradí ho iný reťazec znakov.

WAKE UP PROCESS: ACCOMPLISHED

Takže to tu mám modré na čiernom. Som prebudený. Už nespím. Zatiaľ neviem, kto som, kde som, prečo som spal ani prečo už nespím, ale ako som povedal – jedno po druhom. Z neužitočných myšlienok ma vytrhne ďalší elektronický súzvuk tónov. Opäť sa sústredím na displej. Veď na čo iné? Informácia o zastavení intravenózneho príslunu nejakej látky pred vyše tromi hodinami spolu s potvrdením o mojom prebudení sú preč. Ich miesto medzitým zaujala nová výzva.

Please confirm when you are ready to proceed

YES

NO

S úmyslom kliknúť na YES môj ešte stále trochu otupený mozog vyšle po neurónovej sieti mobilizačný signál do pravej paže, v dôsledku čoho sa stane niečo nezvyčajné. Vlastne aby som bol presný, okrem bolestivého bodnutia, ktoré pritom cítim v oblasti nad predlaktím, sa nestane nič. Vôbec nič! Navzdory očakávaniu sa mi ruka v zornom poli neukáže. Čo to má znamenať? Skúšam ešte raz. Kontakt hlava – ruka je aktívny, cítim predsa, ako sa mi svaly na končatine sťahujú okolo kostí, či nie? Z opätovnej snahy vzíde len ďalšie bodnutie, ale tým poondiatym hnátom aj napriek nadľudskému úsiliu nepohnem. Mimovoľne mi napadne, či by som dokázal odlíšiť fantómovú bolesť od skutočnej. Desivá predstava pahýľa namiesto končatiny ma prinúti prudko predkloniť hlavu, až sa mi brada takmer dotýka miesta, kde sa stretajú kľúčne kosti, aby som sa presvedčil, že mám stále plný počet rúk, a pokiaľ možno aj zistil, z akého dôvodu jedna z nich nereaguje na povel. Ktovie, prečo mi najprv nezišlo na um vyskúšať aj druhú? Neskôr to pripíšem na vrub nadmernému stresu. Tak alebo onak, text s otázkou, či si prajem pokračovať, našťastie produkuje dostatok svetla, aby som dovidel až po stehná. Podľa toho, čo mám v zornom poli, som kompletný, ale aj tak ma ten pohľad ohromí. Hrudník, pás aj obe ruky mi obopínajú široké textilné popruhy pevne ma pútajúce k lôžku, ktorého polstrovanie kopíruje obrys ľudskej postavy, ako keď si človek ľahne do snehu. Takže predsa ležím! A dokonca spútaný! Preboha, koho už dnes priväzujú k posteli? Snažím sa nemyslieť na to

prvé, čo mi zišlo na um, ale popritom už nedokážem ovládať sval, ktorý musí byť presvedčený, že rýchlejším prečerpávaním okysličenej krvi zbaví svojho majiteľa rastúcej paniky. A niečo aj počujem. Niečo, čo tu stále bolo, ale čomu som od chvíle, ako som otvoril oči, azda len neúmyselne nevenoval pozornosť. Pípanie. A nie len hocijaké, ale synchronne s pulzovaním mojej krčnej tepny. Nieкто alebo niečo mi monitoruje srdcovú frekvenciu. Píp, píp, píp, píp.

Všimnem si, že popruh okolo pása má v strede nad pupkom kovovú sponu. Zatváraciu. No kým neuvoľním ruky, manipulovať s ňou nedokážem. Popruh nad pravým zápästím je vybavený rovnakou sponou, ale na remeni ľavej ruky nijakú nevidím a nenapadá mi spôsob, ako by som sa z popruhov mohol vyslobodiť. Možno by som mal najskôr prísť na to, ako som sa do nich dostal. S hlavou v predklone pátram ďalej. Na sebe mám priliehavú kombinézu bez rukávov s nejakým logom a menovkou, ktorú neviem prečítať, pretože je hore nohami. Z jamky medzi predlaktím a bicepsom na pravej ruke trčí žltý plastový uzáver, do ktorého ústi priehľadná hadička. Jej druhý koniec nevidím. Inštinktívne trhnem celým ramenom, pričom v svale pod uzáverom pocítim už známe pichnutie. Ihla! Niečo na k, vybaví sa mi automaticky. Katéter? Nie. Kanyla! Super, robím pokroky! Kanyly sa používajú v nemocnici, nie? Dočerta! Pípanie, ktorého rytmus sa medzičasom zvolnil, znovu zrýchľuje. Mal som nehodu?

„Haló!“ zachrčím.

Radšej sa už nehýbem, určite nie som priviazaný len tak pre nič za nič. Zvlášť zranenia chrbtice bývajú mimoriadne háklivé na pohyb. Oddrhnem si, aby som si prečistil hlasivky, skúsím to ešte raz a započúvam sa do ticha, čo

nastalo. Nič! Len to splašené kura, čo stále niekde pípa, akoby malo za päťami kunu. Začínam pochybovať, že by som mohol byť v nemocnici. Ale na druhej strane, nech už som kdekoľvek, niekto ma predsa musel pripútať. Premýšľam. Keby som ja niekoho priviazal k lôžku, asi by som tam chcel byť, keď sa preberie. Nuž, túto dedukciu som si mohol odpustiť, pretože podobne môže okrem nemocničného personálu uvažovať aj maniak alebo sériový vrah.

„Haló!“ volám vystrašený vlastnými myšlienkami znova o pomoc. „Je tu niekto?!“

Píp, píp, píp, píp.

Sklamane presuniem pohľad späť na displej. Oznam z modrých písmen na mňa čaká v nezmenenej podobe.

Please confirm when you are ready to proceed

YES

NO

Voľne by sa dal preložiť ako – keď budeš chcieť pokračovať, tak ma ohlás. Keby bol text nahovorený, určite by znel ležérne alebo otrávene. Voľba YES je v rámičku. Ale ako mám na ňu kliknúť, keď nemôžem zdvihnúť ruku? Bez ruky logicky nie sú prsty a čím by som sa asi tak bez prstov dotkol displeja? Nosom? To niekto poriadne... Počkať! Veď to vôbec nie je zlý nápad! Nie je špička nosa ako prst? S novou nádejou už aj dvíham hlavu a smerujem pýchou svojej tváre k rámičku, ale v určitom momente mi krčné stavce dajú zreteľne na vedomie, že ma ani o centimeter nepustia ďalej. Displej je skrátka príliš ďaleko. To by som zvládol, iba keby ma vystrúhal Geppetto.

S vedomím, že som zašiel do slepej uličky, klesám

hlavou späť na opierku a bezradne blúdím pohľadom po poloprázdnej obrazovke. Odrazu si uvedomím, že obdĺžnik rámujúci voľbu, sa náhodne presúva z jednej na druhú. Chvíľu ho sústredene sledujem. YES – NO, NO – YES. Počkať! Opakovane hýbem očami zo strany na stranu, aby som si hypotézu potvrdil, kým s ňou vyrukujem. Vôbec to nie je náhodné! Rámik sa nepresúva svojvoľne ani náhodne, ale podľa toho, kam sa práve pozerám. Pravdepodobne tu bude niekde kamera, ktorá sleduje pohyby mojich očí. Od myšlienky k činu je len okamih. Zafixujem pohľad na YES a žmurknem. Nič sa nestalo. Kurva!

„Haló!“ revem už z plného hrdla.

Začínam toho mať plné zuby. Nezostanem tu predsa uväznený ako nejaká hnusná larva v tom... tom... neviem v čom bývajú larvy! V kokóne?

Hlavne sa upokojiť! Ak sú tu kamery, ktoré monitorujú moje oči, tak musia byť aj také, čo niekoho upozornia na to, že som už bdely. Nemôžu predsa všetci spať. Alebo áno? A kto sú tí všetci? Hekticky sa obzerám po svojej tmavej kobke, či neobjavím odlesk šošovky objektívu alebo aspoň blikajúcu červenú diódu, charakteristickú pre monitorovacie kamery. Bez úspechu. Jediné, čo na okamih upúta moju pozornosť, je podivný výstupok, trčiaci z tmy nad mojím bruchom. Má oblé tvary a pripomína čosi ako držadlo. Nemám ho však čím uchopiť, preto sa bezradne vraciam k výzve na displeji. Zdá sa, že je to moja jediná úniková cesta. Ani voľba NO na mrknutie nereaguje. Okrem toho mi pripadá dosť zbytočná. Kam by ma mohla zaviesť?

Horúčkovo uvažujem. Snažím sa spomenúť si na rutinnú prácu s počítačom. Mám to! Pri surfovaní po in-

ternete mi stačí jedno kliknutie, aby som sa posunul, ale v prostredí operačného systému – najmä ak ide o staršiu verziu – je potrebný dvojklik. Obyčajné žmurknutie ako ekvivalent kliknutia môže človek ovládať, ale aj nemusí. Je to reflex. Pre prácu so softvérom nanajvýš nevhodný, užívateľ by tak mohol náhodne otvoriť aj okná, ktoré vôbec nemal v úmysle. Ale také dvojité žmurknutie, na to už treba jasný zámer, nie? Rozhodne to stojí za pokus.

Očami sklznem späť na YES a dvakrát po sebe rýchlo žmurknem. Heuréka! Text sa rozplynie, ale iba preto, aby uvoľnil miesto ďalšiemu.

warning

discontinuation of the medication may result in dizziness,

blurred vision, or short-term memory loss

Voilà! To vysvetľuje veľa. Nie síce, prečo používam slová ako heuréka a voilà, ale prinajmenšom pocit voľného pádu a neschopnosť spomenúť si na čokoľvek iné ako na postavu z gréckej mytológie a dreveného chlapca, áno. Ale uvádza sa tam tiež, že strata pamäti je len krátkodobá, takže možno stačí počkať, kým mi z organizmu vyprchá ten trizol-neviemčo, a hádam si spomeniem aj na svoje vlastné meno. Otázkou je, aký polčas rozpadu môže mať látka s takým dlhým názvom. Hodinu? Pol dňa?

Ako sa vzápätí ukazuje, tak dlho rozhodne čakať nemusím. Upozornenie na možné následky náhleho vysadenia – tipujem, že hypnotiká alebo sedatíva – sa po pár sekundách rozplynie rovnako ako predchádzajúci text. Obrazovka zmení farbu z čiernej na sýto žltú. Na teplý odtieň, ktorý je príjemný na pohľad a zároveň neľahá oči.

V priestore okolo mňa je odrazu dosť svetla, aby som sa ešte dôkladnejšie poobzeral, ale vnútorný hlas mi hovorí, že by som to mal odložiť na neskôr, keďže by som mohol premeškať niečo dôležité. Nespúšťam teda pohľad z obrazovky. A dobre robím, pretože som to ešte ani nestačil domyslieť, a už sa zo svetlých pixelov v strede displeja derie na povrch panáčik so zeleným kolieskom namiesto hlavy a za ním názov spoločnosti.

EmlenTech Europe Ltd.

from diagnoses to cure

Logo švajciarskeho nadnárodného koncernu so zameraním na produkciu zdravotníckeho vybavenia, predovšetkým z oblasti zobrazovacích technológií. Logo sa v krátkej animácii otočí okolo svojej osi, potom svižne zamieri do pravého horného rohu obrazovky a na vyprázdnenej ploche vzápätí pristane niekoľko záložiek.

PASSENGER'S PROFILE

TELEMETRY MONITORING

FLIGHT DATA

Ako málo niekedy stačí, aby si človek spomenul. Obzvlášť na veci, ktoré už párkrát zažil. Ako keď sa v miestnosti preplnenej knihami zapne svetlo. Alebo v serverovni. To znie výstižnejšie.

Úplne dole pod tromi záložkami sa ponúka voľba:

PROCEED TO UNLOCK SAFETY BELTS